

HAKSIZ FESİH NEDENİYLE TAZMİNAT

Taraflar arasında imzalanan sözleşme ve şartname hükümleri gözetilerek, taşıma yapılacak yol güzergahının somut olarak belirlenip belirlenmediği, belirlenmediyse alternatif yol-ların davacıya ek külfet getirip getirmediği, bu külfetin ifayı olanaksız kılıp kılmadığının saptanması,

Sayıştay, Anayasanın 160. Maddesi gereği kendisine verilen görevi 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümleri doğrultusunda yerine getirmektedir. Anılan Kanunun 29. Maddesi “...Sayıştay denetimine giren daire ve kurumların işlemleriyle ilgili kayıtları, eşya ve malları, işleri ve hizmetleri görevlendireceği mensupları veya bilirkişiler tarafından yerinde ve işlem ve olayın her safhasında incelemeye yetkilidir. Bilirkişinin hukuki durumu, yetkisi ve sorumluluğu genel hükümlere tabidir. Bu maddenin uygulanmasında izlenecek usul ve esaslar yönetmeliğinde belirtilir...” Hükmü gereği bu maddenin uygulanmasında izlenecek usul ve esaslar 03.06.1976 tarih ve 15605 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sayıştay Denetçi ve Raportörlerinin Denetim ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelik’te düzenlenmiştir

HAKSIZ FESİH NEDENİYLE TAZMİNAT

T.C.

YARGITAY

Onbirinci Hukuk Dairesi

E: 2005/717

K: 2006/3056

T: 23.03.2006

HAKSIZ FESİH NEDENİYLE TAZMİNAT

Özet: Taraflar arasında imzalanan sözleşme ve şartname hükümleri gözetilerek, taşıma yapılacak yol güzergahının somut olarak belirlenip belirlenmediği, belirlenmediyse alternatif yolların davacıya ek külfet getirip getirmediği, bu külfetin ifayı olanaksız kılıp kılmadığının saptanması, bu amaçla yol güzergahlarının uzunluğunun araştırılıp sonucuna göre feshin haklı olup olmadığının belirlenmesi gerekir.

Davacı uğradığı zararın neler olduğunu somut olarak belirtmemiştir. Mahkemece zararın nelerden ibaret olduğu açıklattırılmalıdır.

818 s. BORÇLAR KANUNU [Madde 41]

818 s. BORÇLAR KANUNU [Madde 42]

Taraflar arasında görülen davada (Zonguldak Asliye İkinci Hukuk Mahkemesi) nce verilen 16.09.2004 tarih ve 2004/114-2004/339 sayılı kararın Yargıtay'ca duruşmalı olarak incelenmesi davalı ve karşı davacı vekili tarafından istenmiş olmakla, dava dosyası için tetkik hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlenildikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup incelendikten sonra, işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Davacı vekili, ihale sonucunda davalıya ait kömürün taşınması işinin müvekkilince üstlenildiğini, ancak sözleşme süresi içinde yol yapım çalışmaları nedeniyle sözleşmenin esaslı unsurunu oluşturan yol güzergahının değiştirilmesi sonucunda davalı yanın yeni bir fiyat belirlemesi yapmadığı gibi sözleşmeyi haksız olarak feshedip teminat mektubunu irad kaydettiğini ileri sürerek, haksız fesih nedeniyle doğan zarardan şimdilik 1.000.000.000.- TL'nin davalıdan tahsiline, teminat mektubunun davacıya iadesine karar verilmesini istemiştir.

Davalı vekili, davacının sözleşme ve şartname gereğine uygun

olarak edimini yerine getirmediğini, bu yüzden keşide edilen ihtarlara da uymadığını, bunun üzerine müvekkilinin haklı nedenlerle sözleşmeyi feshedip teminatı irad kaydettiğini savunarak davanın reddini, birleşen davasında ise, taşıma işinin yeniden ihale edildiği tarihe kadar işin müvekkilince yerine getirildiğini, ancak bu iş için davalının 7.827.786.300.- TL masraf yaptığını, aynı işi davacı yapmış olsaydı davacıya ödenecek olan tutarın 5.611.588.701.- TL olacağını, bakiyesinin davalı müvekkilinin zararını oluşturduğunu ileri sürerek, 2.216.197.599.-TL'nin temerrüt tarihinden itibaren kısa vadeli ticari kredi faizi ile birlikte yükleniciden tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, toplanan kanıtlar ve bilirkişi raporlarına göre, taraflar arasındaki taşıma sözleşmesinin uygulanacağı güzergahın yol çalışmaları nedeniyle uzadığı, bu durumun sözleşme maddelerini değiştirecek oranda çalışma biçimini etkilediği, çalışma boyunca başka bir yoldan yapılacak seviyatın zaman ve yakıt kaybına neden olacağı, doğrudan taşıma sözleşmesi yapılmış olması nedeniyle sözleşmenin esas unsuru olan yol durumunun davacının iradesi ve bilgisi dışında değişmesinin sözleşmenin yeniden mevcut koşullara uyarlanmasını gerektireceği, ancak davalı yanın bunu kabul etmeyerek sözleşmeyi feshettiği, davalının bu işlemde korunmaya değer bir yararının bulunmadığı, sözleşmenin feshinin haksız, davacı yanın taleplerinin yerinde olduğu, sözleşme nedeniyle davacının araçlarının işyerinde bağlı kalması sonucunda zararının varlığının kabulü gerektiği, sözleşmeye konu işin miktarı ve kullanılacak araçlar gözönüne alındığında ayrıca hesap yapmayı gerektirmediği, birleşen dava açısından ise, davacı TTK Genel Müdürlüğü'nün sözleşmenin feshi nedeniyle sonradan yapılan ikinci ihale arasında oluşmuş bir zararının bulunmadığı gerekçesiyle, asıl davanın kabulüne 10.681.200.000.- TL tutarlı teminat mektubu bedelinin nakde çevrilme tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte, ayrıca davacının zararına karşılık 1.000.000.000.- TL'nin dava tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili

ile fazla hakkın saklı tutulmasına, birleşen davanın reddine karar verilmiştir.

Kararı, davalı/birleşen dava davacısı TTK Genel Müdürlüğü vekili temyiz etmiştir.

2 Davacı, sözleşmenin feshi nedeniyle uğradığı zarar açısından kısmi dava açmış, ancak dava dilekçesinde zarar kalemlerinin nelerden ibaret olduğunu somut olarak belirtmemiştir. O halde mahkemece, davacının talep ettiği zararının nelerden ibaret olduğu açıklattırılmadan fazlası da saklı tutularak yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması da doğru görülmemiş, kararın bu nedenle dahi bozulması gerekmiştir.

3 Birleşen davadaki davacı taleplerine gelince, davacı TTK Genel Müdürlüğü, taşımanın sözleşmeye uygun olarak yerine getirilmemesi nedeniyle yeniden ihale yapıлып işi dava dışı 3. kişiye verinceye kadar taşımayı kendi olanakları ile gerçekleştirdiklerini, davalının edimini yerine getirmiş olsaydı dava dilekçesinde belirtilen tutarda masraf yapmayacaklarını bildirerek söz konusu masrafların da zarar olarak tazminini istemiştir. Birleşen davada davacının bu taleplerinin yukarıda 1 numaralı bentte açıklanan sözleşmenin feshinin haklılığı tespit edildiği takdirde değerlendirilip sonucuna göre karar verilmesi gerekir iken yazılı gerekçeyle eksik incelemeye dayalı olarak hüküm kurulmuş olması da bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç: Yukarıda 1, 2 ve 3 numaralı bentlerde açıklanan nedenlerle davalı/birleşen davanın davacısı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile kararın (BOZULMASINA), ödediği temyiz peşin harcın isteği halinde temyiz edene iadesine, 23.03.2006 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.